



BOSNIA AND HERZEGOVINA
Ministry of Communication and Transport
Directorate of Civil Aviation

Događaj:	Sudar dva paraglajdera
Datum, vrijeme i mjesto događaja:	16.8.2021. godine, teren u BiH
Učesnici u događaju i njihovo stanje:	Dva paraglajdera
Opis događaja:	<p>U Izvještaju o događaju je navedeno:</p> <p>Tokom leta tandem pilot se svjesno približio drugom pilotu koji se nalazio ispred njega, na nešto manjoj visini.</p> <p>Tandem pilot se, iz još nejasnih razloga, toliko približio pilotu ispred sebe i ostvario kontakt sa drugom letjelicom, tako da su i tandem pilot i njegov putnik "zaronili" u špagice drugog glidera. Neželjeni kontakt je uveliko potpomognut činjenicom da je solo glider neposredno prije kontakta "uletio u jako dizanje", gdje mu se smanjila horizontalna brzina, a tandem je puno veća i brza letjelica i kontakt je bio neminovan.</p> <p>Budući da su se oba glidera gibala u istom smjeru, na istom pravcu, a različitim brzinama (tandem glider je znatno brži) razdvajanje je bilo znatno otežano.</p> <p>Solo pilot je na vrijeme shvatio da vrijeme radi protiv njih i spretno otvorio rezervni padobran. Kada je padobran izbačen iz sjedalice, kupola se počela otvarati iza solo pilota (budući da je i dalje imao horizontalnu brzinu). U trenutku otvaranja kupole, solo glider ponire prema naprijed, a tandem pilot naglo usporava. Tada se ukazala šansa da se konačno razdvoje, što im je i uspjelo uz pucanje par špagica na solo glideru te djelimično rasparanu kupolu. Solo pilot je nevjerovatno sretno sletio na rezervni bez ogrebotine, na nepristupačnom terenu ispod kule u Ljubuškom. Tandem se uputio na sletišta i nedugo zatim sletio. Na kraju svi piloti su prošli bez ozleda.</p>
Opis postupaka učesnika u događaju:	
Okolnosti pod kojima se događaj desio:	

<p>Preduzete mjere:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vazduhoplovni subjekt s kojim je događaj u vezi; 2. Organizacione jedinice BHDCA. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. - 2. BHDCA je objavila na svojoj internet stranici obrazac: Izjava o usklađenosti korisnika sa segmentima obezbjeđivanja bezbjednosti letenja na terenu. <p>U skladu sa Pravilnikom o uslovima i načinu korištenja letilišta, korisnik terena će prije upotrebe izvršiti pregled i utvrditi da:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Operativne površine terena, površine ograničenja prepreka i sve druge površine povezane sa terenom, svojstvima ili karakteristikama ne ugrožavaju bezbjednost letaćkih operacija. -Osoblje koje koristi teren je kvalifikovano i osposobljeno za polijetanje/slijetanje na teren. -Posjeduje saglasnost vlasnika zemljišta o upotrebi terena. -Ima odobrenu zonu letenja od nadležnog tijela. -Sprovođenje letaćkih aktivnosti na terenu izvodiće na vlastitu odgovornost.
<p>Indeks procjene rizika i razlog: (Vidjeti Prilog 2, 3. i 6 ovog Uputstva)</p>	<p>3C prema ICAO matrici</p> <p>Prilikom ovog događaja došlo je do značajnog smanjenja bezbjednosnih margina. Što se frekvencije dešavanja tiče, nije mnogo vjerovatno da će se desiti ovakav događaj ali postoji mogućnost.</p>
<p>Prijedlog mjera prevencije: (Bezbjednosne preporuke)</p>	<p>Potrebno je da svi učesnici prilikom provođenja letaćkih aktivnosti poštuju zakonske i podzakonskih akte, koji se odnose na bezbjednost letenja (Safety).</p>
<p>Prijedlog drugih mjera:</p>	
<p>Da li je potrebno dalje ispitivanje događaja: DA/NE (dati obrazloženje)</p>	

Potpis imenovanog lica koje je radilo na obradi i analizi događaja i datum: (Ako na obradi i analizi radi više imenovanih lica)	Ilija Savatić,
Potpis rukovodioca Odjeljenja i datum:	Marinko Šimunović,